

Sygn. akt V U 226/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Słupsku w S. Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Ewa Sławińska-Klamann**

Protokolant: st.sekr.sądowy Joanna Adamczyk-Podolska

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2013r. w Słupsku

na rozprawie sprawy

z odwołania G. M.

od decyzji **Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego**

z dnia 9 stycznia 2013 r. znak (...)

w sprawie G. M.

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego**

o wysokość świadczenia

I. oddała odwołanie,

II. nie obciąża ubezpieczonej G. M. kosztami procesu.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 stycznia 2013 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w G. zawiesił wypłatę 100% części uzupełniającej świadczenia rentowego przysługującego ubezpieczonej G. M. od 01 lutego 2013 roku wskazując, że małżonek ubezpieczonej nabył prawo do świadczenia, a tym samym został wyłączony z ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła ubezpieczona zarzucając, organowi rentowemu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za postawę wydania przedmiotowej decyzji, poprzez nieuwzględnienie faktu prawomocnego orzeczenia rozwodu wyrokiem Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 12 grudnia 2012 roku.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od ubezpieczonej na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska podniósł, że z uwagi iż mąż ubezpieczonej od 01 stycznia 2013 roku nabył prawo do renty rolniczej zasadnym stało się zawieszenie ubezpieczonej wypłaty części uzupełniającej świadczenia od dnia 1 lutego 2013 roku. Nadto, organ rentowy podniósł, że ubezpieczona nie przedłożyła w organie rentowym dowodów potwierdzających fakt zaprzestania działalności rolniczej na tych gruntach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona G. M. jest uprawniona do pobierania renty rolniczej inwalidzkiej z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym od 1 grudnia 2001 roku. Ubezpieczona była uprawniona do wypłaty części uzupełniającej świadczenia w wysokości 50%.

/bezsporne, nadto: decyzja z dnia 28.12.2001 roku k.36 akta KRUS/

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Słupsku I Wydziału Cywilnego z dnia 12 grudnia 2012 roku, sygn. akt I RC 465/12 rozwiązano przez rozwód małżeństwo G. M. ze S. M..

/dowód: wyrok SO w Słupsku z dnia 12.12.2012 r. akta sprawy akta I RC 465/12/

Ubezpieczona wraz z byłym mężem S. M. jest współwłaścicielką gospodarstwa rolnego o pow. ponad 47 ha, położonego w K. 78. Ubezpieczona prowadzi gospodarstwo od roku 1980.

W dniu 18 marca 2013 roku złożono zlecenie podziału działki nr (...) położonej w K. polegające na wydzieleniu budynku mieszkalnego od reszty gospodarstwa rolnego. Dotychczas nie dokonano podziału majątku pomiędzy byłymi współmałżonkami.

Na gruntach znajdujących się w gospodarstwie, ubezpieczona hoduje kury, krowy, świnie i cielęta. Ubezpieczona czerpie dochody ze sprzedaży jajek, masła oraz mleka. Grunty będące przedmiotem współwłasności są wykorzystywane rolniczo, obsiewane zbożem. Zebrane plony i zysk z ubiegłego roku został podzielony po połowie pomiędzy ubezpieczoną, a jej byłym mężem. Dopłaty unijne dla gospodarstwa również zostały podzielone po połowie pomiędzy byłymi małżonkami.

/dowód: zaświadczenie z dnia 18.03.2013 roku k.16 akta sprawy, zeznania ubezpieczonej k.23, k.28 verte akta sprawy, akta sprawy I RC 465/12/

Decyzją Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w G. z dnia 30 stycznia 2013 roku, znak (...), były małżonek ubezpieczonej S. M. nabył prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy od dnia 2 stycznia 2013 roku.

/dowód: decyzja KRUS z dnia 29.01.2013 r. k-65 akt Krus /

Decyzją z dnia 9 stycznia 2013 roku, znak (...), Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w G. zawiesił wypłatę 100% części uzupełniającej świadczenia rentowego przysługującego ubezpieczonej G. M. od 01 lutego 2013 roku wskazując, że małżonek ubezpieczonej nabył prawo do świadczenia, a tym samym został wyłączony z ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

/dowód: decyzja z dnia 09.01.2013 r. k. 137 akta KRUS/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie należało rozważyć, czy w świetle ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników zachodziły podstawy do częściowego zawieszenia ubezpieczonej wypłaty świadczenia.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity Dz. U. Nr 50 z 2008 r., poz. 291 ze zm.) wypłata emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust.2-8, jeżeli emeryt lub rencista prowadzi działalność rolniczą.

Jeżeli chodzi więc o sposób rozumienia przepisu art. 28 ustawy ubezpieczeniowej, trzeba przypomnieć, że Sąd Najwyższy w szeregu orzeczeniach dokonał już jego wykładni w zakresie rozumienia pojęcia „zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej”. Stwierdził wówczas m.in., że przesłanką stosowania tego przepisu i

zawieszenia wypłaty części składkowej emerytury lub renty jest prowadzenie działalności rolniczej, nie jest nią natomiast samo posiadanie lub dysponowanie własnością gospodarstwa.

W konsekwencji przyjął także, że w odwołaniu od decyzji o częściowym zawieszeniu wypłaty świadczeń właściciel lub posiadacz gospodarstwa rolnego może dowodzić, że nie prowadzi w nim działalności rolniczej. (wyrok z dnia 8 stycznia 1997 r., II UKN 39/96 (OSNAPiUS 1997 nr 16, poz. 299) wyrok z dnia 27 maja 1997 r., II UKN 145/97 (OSNAPiUS 1998 nr 8, poz. 247), uchwała z dnia 6 maja 2004 r. II UZP 5/04 (OSNP 2004/22/389, Biul.SN 2004/5/20)

W uchwale z dnia 6 maja 2004 roku Sąd Najwyższy, akcentując uwypuklony w art. 28 ust. 1 i 3 ustawy aspekt prowadzenia działalności rolniczej, wypowiedział tezę, że wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt 3 ustawy ubezpieczeniowej nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 tej ustawy. Zwrócił uwagę, że przepis art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie wiąże zawieszenia wypłaty renty i emerytury rolniczej z samym faktem posiadania gospodarstwa rolnego przez emeryta lub rencistę, czy też przez jego małżonka, a wyłącznie zawiera domniemanie polegające na uznaniu, iż emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego z wyłączeniem enumeratywnie wymienionych w tym przepisie gruntów rolnych. Jak każde jednak domniemanie, także i to upada w razie wykazania, iż mimo posiadania przez emeryta lub rencistę gospodarstwa rolnego, świadczeniobiorca faktycznie nie prowadzi na tym gruncie działalności rolniczej. Reasumując - uzyskanie możliwości pobierania pełnego świadczenia zależy tylko od zaprzestania działalności rolniczej, a zatem właściciele gruntów innych niż wymienione w art. 28 pkt 1-4 mogą dowodzić, że nie są już rolnikami, gdyż nie prowadzą na nich działalności rolniczej (por. wyroki SN z dnia 8 stycznia 1997 r., II UKN 39/96 (OSNAPiUS 1997 nr 16, poz. 299) i z dnia 27 maja 1997 r., II UKN 145/97 (OSNAPiUS 1998 nr 8, poz. 247).

Wracając więc na grunt analizowanego stanu faktycznego, zauważyć należy, że odmowa organu rentowego wypłaty części uzupełniającej świadczenia z uwagi, na fakt iż S. M. nabył prawo do renty rolniczej straciła na aktualności. W toku postępowania dowodowego zasadnym stał się zarzut ubezpieczonej dotyczący błędu w ustaleniach faktycznych przy wydawaniu zaskarżonej decyzji, albowiem wyrokiem Sądu Okręgowego w Słupsku I Wydziału Cywilnego z dnia 12 grudnia 2012 roku, sygn. akt I RC 465/12 rozwiązano przez rozwód małżeństwo G. M. ze S. M..

Zaskarżona decyzja organu rentowego jednakże mimo nieprawidłowego uzasadnienia jest decyzją prawidłową. Zgodnie bowiem z art. 28 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wypłata ulega w całości jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej z zastrzeżeniem ust. 5-7 i 9-11.

Rzeczą Sądu było ustalenie, czy ubezpieczona taką działalność rolniczą prowadziła. Bowiem zgodnie z postanowieniami art. 28 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wypłata części uzupełniającej ulega zawieszeniu w całości, jeżeli emeryt lub rencista nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. Natomiast zgodnie z art. 28 ust 4 uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli on ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego.

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy należało uznać, że ubezpieczona na gruntach będących jej współwłasnością w istocie prowadziła działalność rolniczą, a tym samym w sprawie zaistniały przesłanki do zawieszenia części uzupełniającej renty, gdyż nadal czerpie dochód z gospodarstwa oraz jego płodów. Z zeznań samej ubezpieczonej, a także akt sprawy I RC 465/12 wynika, że ubezpieczona hoduje kury, krowy, świnie i cielęta czerpiąc dochody ze sprzedaży jajek, masła oraz mleka. Grunty będące przedmiotem współwłasności są nadal wykorzystywane rolniczo, obsiewane zbożem, a zebrane plony i zysk z ubiegłego roku dzielony po połowie pomiędzy ubezpieczoną, a jej byłym mężem.

Uznać zatem należało, iż organ rentowy pomimo błędnego uzasadnienia decyzji prawidłowo ustalił, iż ubezpieczoną nie spełniła przesłanek niezbędnych do wypłaty części uzupełniającej świadczenia .

Do ubezpieczonej nie miał także zastosowania art. 28 ust. 6 pkt 2 w/w ustawy zgodnie, z którym wypłata ulega zawieszeniu w połowie, jeżeli rencista pobiera okresową rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez dwa lata. Ubezpieczona pobierała rentę przez dłuższy okres niż dwa lata.

Mając powyższe na względzie, Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z powołanymi wyżej przepisami, orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

Sąd mając na uwadze trudną sytuację materialną ubezpieczonej i charakter sporu, nie obciążył jej kosztami procesu na mocy art. 102 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 kpc, o czym orzekł w punkcie II sentencji